

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoCsp/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117233282
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5117233282.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Jozefa Turzu, v spore žalobkyne: B. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, N., zastúpenej Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Kpt. Jaroša 29, Trenčín, IČO: 47 256 907, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 2Csp/240/2017-131 zo dňa 30. augusta 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., II. a IV. potvrdzuje.

Vo zvyšnej časti ponechal rozsudok nedotknutý.

Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1) Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 400,57 Eur, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a zaplatiť jej sumu vo výške 200,- Eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.) s tým, že vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok III.) a žalobkyni voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 63,16 % (výrok IV.). Pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 3 ods. 1, 52, § 52a ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 5, § 54 ods. 1, 2, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 456 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. g/, § 9 ods. 2 písm. f/, j/, k/, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobkyňa v postavení dlžníka a žalovaný v postavení veriteľa uzatvorili dňa 14.08.2012 Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvu o revolvingovom úvere (ďalej len „Zmluva I.“), dňa 24.01.2013 uzatvorili Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500020476 (ďalej len „Zmluva II.“) a dňa 14.03.2012 uzatvorili Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500010510 (ďalej len „Zmluva III.“). Právne vzťahy založené všetkými troma zmluvami o revolvingovom úvere medzi zmluvnými stranami posúdil ako spotrebiteľské a všetky tri úvery ako bezúročné a bez poplatkov z nasledovných dôvodov. Vo všetkých zmluvách absentuje údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ktorý bol v čase ich uzatvorenia obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, upravený v ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia všetkých troch zmlúv o revolvingovom úvere. Všetky obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyžadované zákonom musia byť obsiahnuté priamo v zmluve, a preto tvrdenie žalovaného ohľadne obsahu podstatných náležitostí zmluvy v previazaných dokumentoch v podobe Zmluvných dojednaní

Zmluvy o revolvingovom úvere či Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, považoval za právne bezvýznamné, navyše keď vo všetkých troch prípadoch tieto Zmluvné dojednania nie sú podpísané zmluvnými stranami a nie je v nich vyznačený ani žiaden dátum. V čase kedy žalobkyňa zmluvy podpísala, nebola oboznámená s údajmi uvedenými v bode 6 zmlúv o úvere a ani s údajmi uvedenými v Oznámení o schválení úveru a nemala vedomosť o tom, ako je stanovená splatnosť poslednej splátky úverov, teda aká je doba trvania úverov a termín konečnej splatnosti úverov, keďže tieto údaje neboli uvedené priamo v zmluvách, ale len v Oznámeniach o schválení úveru, ktoré boli len jednostrannými právnymi úkonmi žalovaného, ktorý je svojim charakterom pokračovaním v kontraktačnom procese, na ktorý úkon už však spotrebiteľ/ žalobkyňa nereagovala a teda nemožno údaje v ňom uvedené považovať za údaje dosiahnuté dohodou. Doplnil, že hoci sa v bode 5 a 6 zmlúv uvádza položka - splatnosť úveru (počet splátok/splatnosť - deň v mesiaci): 36/19 (v prípade Zmluvy I. a III.) a 42/19 (v prípade Zmluvy II.), takéto vymedzenie termínu konečnej splatnosti úveru v zmluvách nie je postačujúce. Z dôvodu, že nie je uvedený dátum počiatku povinnosti splácania úveru, nie je možné určiť ani dobu trvania zmluvy, ako ani jeho konečnú splatnosť. Z uvedeného dôvodu je v prípade Zmluvy I. a III. v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. a v prípade Zmluvy II. v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. potrebné všetky tri úvery považovať za bezúročné a bez poplatkov. Následne sa zaoberal aj dohodami zakomponovanými v zmluvách v čl. 8, na základe ktorých sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť žalovanému odplatu za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splátok úveru - v prípade zmluvy I. zo dňa 14.08.2012 sa jedná o poplatok v sume 142,56 Eur, v prípade zmluvy II. zo dňa 24.01.2013 o poplatok v sume 138,14 Eur a v prípade zmluvy III. zo dňa 14.03.2012 o poplatok v sume 222,95 Eur, o ktoré sa celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšila. Po preskúmaní uvedených dohôd dospel k záveru o ich absolútnej neplatnosti v súlade s § 3 ods. 1 a 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný nepreukázal vzhľadom na ich formulárový charakter, že Dohody o poskytnutí služby sú individuálnym dojednaním. Dohoda nie je samostatnou zmluvou, pričom je zrejmé, že musí nadväzovať na konkrétnu zmluvu o (spotrebiteľskom) úvere. Súvisiaca odmena tak nepredstavuje cenu hlavného predmetu plnenia nepodliehajúcu posúdeniu v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Jedná sa o služby, ktorých hodnota je zjavne neprímeraná (neprímerane vysoká) plneniam zo strany dodávateľa, navyše je takáto dohoda uzatváraná v čase, keď ani nie je zrejmé, či dotknuté služby vôbec budú využité, hoci žalobkyňa bola odplata za túto službu odpočítaná od poskytovanej čiastky úveru, a preto jej bola namiesto v zmluve uvedenej sumy úveru poskytnutá suma znížená o odplatu upravenú v Dohode o poskytnutí služby. Napriek tomu, že ju spotrebiteľ ešte nepotrebuje a zjavne ani nechce, zaplatí už vopred odmenu. V dôsledku uvedeného dohody vyhodnotil ako neprijateľné, v rozpore s dobrými mravmi a absolútne neplatné. V konaní nebolo preukázané, či žalobkyňa balíčok služieb upravený predmetnými dohodami skutočne aj využila. Účelom Dohôd o poskytovaní služieb je navýšiť odmenu/odplatu za poskytnutie úveru. V prípade zakomponovania do ukazovateľov úveru by bola výrazne navýšená nielen odplata získaná veriteľom, ale aj hodnoty RPMN. Odplata za doplnkové služby mala byť jednoznačne zahrnutá do celkových nákladov úveru v súlade s § 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch, čo ovplyvnilo aj správnosť údajov skutočnej RPMN. Dohoda o poskytnutí služby je súčasťou zmlúv o úvere a priamo na zmluvy odkazuje a z nich vychádza, a preto mal byť poplatok za poskytnutie služieb zahrnutý do RPMN, ako aj do samotnej výšky celkovej čiastky, ktorú má spotrebiteľ uhradiť. Zároveň praktiku žalovaného, ktorý oddelil zmluvu o úvere od dohody o poskytovaní služieb, čím došlo k uvedeniu nesprávnej výšky celkových nákladov, a tým pádom aj nesprávnej výšky RPMN považoval za nekalú obchodnú praktiku. V predmetných zmluvách bol tak zároveň obsiahnutý nesprávny údaj aj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, ktorou sa rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a ktorá predstavuje obsahovú obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ). Vo vzťahu k úrokovej sadzbe upravenej v jednotlivých zmluvách o úvere, t. j. v Zmluve I. vo výške 70,01% , v Zmluve II. vo výške 70,02% a v zmluve III. vo výške 70,00% poukázal na skutočnosť, že zmluvne „dojednaný“ úrok v uvedenej výške za poskytnuté úvery je v rozpore s dobrými mravmi, pretože niekoľkonásobne prevyšuje priemerné úrokové miery podobných úverov v čase uzavretia predmetných zmlúv, pričom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009. Porovnávajúc dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov v rozhodnom období (podľa údajov Národnej banky Slovenska), podľa ktorých priemerná ročná úroková miera z úverov obdobných ako v prejednávanej veci činila pre spotrebiteľské úvery so začiatočnou fixáciou úrokovej sadzby od 1 do 5 rokov -Domácnosti S.14+ S.15 celkovo za rok 2012 11,64 %, pričom v mesiaci marec 2012 činila 11,76 %, v mesiaci august 2012 činila 12,12% a v januári 2013 predstavovala 11,97% dospel k záveru, že dojednanie úrokov vo výške niekoľkonásobne vyššej ako priemerná úroková miera zo spotrebiteľských úverov bánk je dojednaním, ktoré spôsobuje

značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je v zhlľadom na ich neprimeranú výšku v rozpore s dobrými mravmi a z tohto dôvodu ho v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka posúdil ako neplatné. Konštatoval, že žalobkyňou tvrdený dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti pre neuvedenie splátok istiny, úrokov a poplatkov už bol judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyvrátený. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutých úverov bolo povinnosťou žalobkyne zaplatiť žalovanému len istinu úverov, ktorá jej bola reálne poskytnutá a to v prípade Zmluvy I. sumu 817,44 Eur (keďže od sumy 960,- Eur, ktorá bola v zmluve dohodnutá ako výška úveru, bola žalobkyni odpočítaná suma 142,56 Eur ako odplata z Dohody o poskytnutí služby), v prípade Zmluvy II. sumu 821,86 Eur (keďže od sumy 960,-Eur bola žalobkyni odpočítaná suma 138,14 Eur ako odplata z Dohody o poskytnutí služby) a v prípade Zmluvy III. sumu 1.388,53 Eur (keďže od sumy 1.500,- Eur bola žalobkyni odpočítaná suma 222,95 Eur ako odplata z Dohody o poskytnutí služby), pričom platby uhradené žalobkyňou nad rámec istiny predstavujú bezdôvodné obohatenie zo strany žalovaného. Podľa prehľadu platieb predloženého žalovaným, ktorý žalovaná nespochybnila, žalobkyňa zaplatila žalovanému z titulu Zmluvy I. celkovo sumu 933,69 Eur, teda o 116,25 Eur viac ako jej bolo poskytnuté. Z titulu zmluvy II. zaplatila žalobkyňa žalovanému sumu spolu 1.162,43 Eur, teda o 340,57 Eur viac a v prípade Zmluvy III. zaplatila sumu 1.622,18 Eur, teda o 233,65 Eur viac. Žalobkyňa tvrdené skutočnosti ohľadne zrealizovaných platieb žiadnym spôsobom nerozporovala, preto ich považoval za nesporné a sumu spolu 690,47 Eur vyhodnotil ako plnenie bez právneho dôvodu podľa § 451 Občianskeho zákonníka. Zaoberal sa aj námietkou premlčania žalovaného a dospel k názoru, že nárok žalobkyne je čiastočne premlčaný. V predmetnej veci sa žalobkyňa o bezdôvodnom obohatení žalovaného dozvedela v čase, kedy splnomocnila právnu zástupkyňu na zastupovanie, a to dňa 24.02.2017, kedy začala plynúť subjektívna dvojročná premlčacia doba. Žalovaný nepreukázal, že by sa žalobkyňa o bezdôvodnom obohatení dozvedela skôr. Žaloba žalobkyne bola podaná na súd dňa 30.11.2017 v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe. Pretože žaloba bola podaná dňa 30.11. 2017, t. j. niektoré žalobkyňou zaplatené splátky boli zaplatené už viac ako tri roky pred podaním žaloby, a to konkrétne splátky zaplatené pred 30.11.2014. Nárok žalobkyne je teda dôvodný iba vo vzťahu k platbám vykonaným od 30.11.2014 do 30.11.2017, t. j. späťne za 3 roky od podania žaloby. V konaní nebolo ničím preukázané, že by sa žalovaný na úkor žalobkyne úmyselne obohacoval. Vzhľadom na uvedené je v prípade Zmluvy I. premlčaná suma 56,25 Eur a nepremľčaná suma 60,- Eur, v prípade Zmluvy II. nie je premlčaná žiadna splátka v celkovej výške 340,57 Eur a v prípade Zmluvy III. je premlčaná celá preplatená suma 233,65 Eur. Z toho dôvodu priznal žalobkyni sumu 400,57 Eur (60,- Eur + 340,57 Eur) rovnajúcu sa nepremľčaným splátkam, ktorými preplatila istinu, ktorá suma predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovaného na jej úkor, ktoré je žalovaný povinný žalobkyni vydať. Keďže žalobkyňa si uplatnila žalobou nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 536,15 Eur, žalobu vo zvyšnej časti prevyšujúcej sumu 400,57 Eur zamietol. Čo sa týka žalobkyňou uplatneného nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 200,- Eur mal za to, že v danom prípade bol základ nároku žalobkyne daný jej úspechom vo vzťahu k uplatnenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v tomto konaní. Z tohto dôvodu boli splnené aj zákonné podmienky na vznik nároku žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Bolo preukázané, že žalovaný nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď predložil žalobkyni na podpis zmluvu neobsahujúcu náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z., čím boli porušené práva žalobkyne ako spotrebiteľa vyplývajúce z osobitných právnych noriem slúžiacich na ochranu spotrebiteľov. Mal za to, že čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia, bude pre žalobkyňu finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur primerané. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP s poukazom na väčšinový percentuálny úspech žalobkyne v spore.

2) Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie zmenil tak, že žalobu zamietne. Súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o dôvodoch vzniku bezdôvodného obohatenia a o bezdôvodnom obohatení. Závery o bezúročnosti, z ktorých súd vychádzal sú založené na záveroch, ktoré nie sú v súlade so zákonom č. 129/2010 Z. z. a rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017. Náležitosť „konečná splatnosť úveru“ úijné právo vôbec nepozná, čo napokon viedlo k tomu, že došlo k zmene zákona č. 129/2010 Z. z. a táto náležitosť z dôvodu dodržiavania úijného práva bola vylúčená. Konštatovanie súdu, že oznámenie veriteľa o schválení úveru nie je súčasťou zmluvy je v rozpore so súdnou praxou. Oznámenie je riadnou súčasťou zmluvy a termín konečnej splatnosti z neho vyplýva (čl. 9 ods. 9.1 zmluvných dojednaní). Súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru, že RPMN je určený nesprávne a mali byť do nej zahrnuté aj náklady z

dohody o poskytnutí služby, čo súd zdôvodňuje tým, že dohoda je súčasťou formulára zmluvy. V dohode sa jasne deklaruje, že nejde o podmienku pre získanie úveru. Náklady podľa dohody teda nevznikli tým, že došlo k uzavretiu zmluvy o úvere. Vznikli len tým, že vznikla dohoda o poskytnutí služieb. Pre zahrnutie nákladov do celkových nákladov nie je podľa zákona rozhodujúca spojitosť s úverovou zmluvou, ale to, či ide o náklady na základe obligatórne alebo fakultatívne uzavretých doplnkových služieb, pričom poukázal na ust. § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. Namietal konštatovanie súdu, že úroky dohodnuté v úverových zmluvách sú v rozpore s dobrými mravmi. Uvedené súd skonštatoval na základe toho, že porovnával „priemerné úrokové sadzby“ z bankovej štatistiky s úrokovými sadzbami bánk. Z napádaného rozsudku ani nevyplýva, z akého dôvodu súd pri rozhodovaní nepostupoval podľa § 53 ods. 6 OZ - nevyplýva, ako a na základe čoho súd dospel k tomu, že „priemerné úrokové miery bánk“ sú určené a zohľadňujú kritériá ako miera a spôsob zabezpečenia úveru, lehotu splatnosti a pod. Súd prvej inštancie nesprávne vo výroku II. identifikoval existenciu danosti nároku a nesprávne posúdil aj okolnosti o jeho výške. Z ust. 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. vyplýva, že predpokladom uplatnenia nároku na finančné zadosťučinenie je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovené zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa. Predpokladom podľa zákona nie je úspešná žaloba. Na odôvodnenie sumy finančného zadosťučinenia, ktoré je nárokom nemajetkovej povahy, súd neoznačil žiadne skutočnosti majúce uvedenú povahu teda nemajetkový charakter. Také skutočnosti ani neboli preukázané.

3) Žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu k odvolaniu žalovaného uviedla, že odvolanie je maximálne všeobecné, bez zjavnej konkretizácie odvolacích dôvodov. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil. V čase, kedy žalobkyňa so žalovaným uzavrela jednotlivé zmluvy o úveroch, uvedenie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľských úverov predstavovalo v tom čase platnej úpravy obligatórnu náležitosť každej zmluvy o úvere. Poukázala na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19CoCsp/4/2020 zo dňa 26.01.2021, podľa ktorého nepostačuje, keď konečná splatnosť úveru bola uvedená v oznámení veriteľa a nie v zmluve, a preto oznámenie je nutné považovať za nový návrh zmluvy, ktorý musel byť spotrebiteľom podpísaný. Zákon č. 129/2010 Z. z. je výsledkom harmonizácie, keďže je odrazom Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008. Nezahrnutie nákladov z dohody do RPMN je neprijateľné a maximálne zavádzajúce. Odkaz žalovaného na ust. § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. má rozporuhodný charakter. Súd posúdil úrokové sadzby stanovené žalovaným pri jednotlivých zmluvách o úrokoch ako jeho konanie v rozpore s dobrými mravmi a nie ako konanie odporujúce ust. § 53 ods. 6 OZ. Závery súdu nepredstavujú porušenie OZ. Súd sa riadnym spôsobom vysporiadal aj s nárokom na poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia. Skutočnosť, že podala žalobu, o ktorej bolo rozhodnuté tak, že jeho práva alebo povinnosti boli porušené jej zakladá právo na primerané finančné zadosťučinenie.

4) Žalovaný sa k vyjadreniu žalobkyne nevyjadril.

5) Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým žalovanému uložil povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie 400,57 Eur, vo výroku II., ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 200,- Eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia a v súvisiacom výroku o trovách konania podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Vo zvyšnej časti (vo výroku III., v ktorom vo zvyšnej časti žalobu zamietol), odvolaním nenapadnutej, ponechal rozsudok nedotknutý.

6) Pri preskúvaní napadnutého rozsudku odvolací súd vychádzal z rozsahu odvolania, ako aj zo spisového materiálu, pričom pri rozhodovaní vychádzal zo skutkového stavu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Je nepochybné, že predmetom konania bola žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý nárok žalobkyňa odvodzovala od zmlúv o revolvingovom úvere, ktoré považovala za bezúročné a bez poplatkov, z ktorého titulu žiadala žalovaného o vydanie súm, ktorými preplatila istinu úverov. V konaní sa ako sporná riešila otázka, či zmluvy obsahujú všetky zákonom požadované náležitosti (§ 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.). Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplynulo, že vo všetkých troch zmluvách o revolvingovom úvere absentoval údaj podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv) o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a údaj podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv) o ročnej percentuálnej miere nákladov a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, pričom zároveň dojednanie o úrokoch považoval za neplatné podľa ust. § 39

OZ vzhľadom na ich neprímeranú výšku v rozpore s dobrými mravmi. Pri konštatovaní bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverov, vychádzajúc z prehľadu platieb a prihliadnúc na námietku premlčania vznesenú žalovaným dospel k záveru, že žalobkyňa plnila žalobcovi bez právneho dôvodu sumu 400,57 eur, ktorú sumu je žalovaný povinný žalobkyni vydať. Žalovaný v odvolaní namietal záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a mal za to, že k bezdôvodnému obohateniu v danom prípade nedošlo. Odvolací súd preskúmal odvolanie žalovaného a mal za to, že dôvody v ňom uvedené neboli spôsobilé prívodiť zmenu rozhodnutia sa stavu, kedy súd prvej inštancie konštatoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť v prípade Zmluvy I. a III. na základe ust. § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. (v znení účinnom od 01.12.2011 do 31.12.2012) a v prípade Zmluvy II. na základe ust. § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. (v znení účinnom od 01.01.2013 do 09.06.2013). Takýto záver súdu prvej inštancie považoval odvolací súd za vecne správny.

7) Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a k odvolacím argumentom žalovaného odvolací súd dopĺňa, že neobstojí názor žalovaného, že výška RPMN je určená správne, keďže do nej nemuseli byť zahrnuté náklady z Dohôd o poskytnutí služby tvoriace samostatný nárok dôvodiac ust. § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. V danom prípade došlo k podhodnoteniu RPMN z dôvodu, že do celkových nákladov úveru neboli zahrnuté poplatky z dohôd, pričom ich nezahrnutie do celkových nákladov ovplyvnilo správnosť údajov skutočnej RPMN. Ak je RPMN uvádzaná veriteľom v zmluve nižšia, ako by bola, keby bola vypočítaná správne, ide o údaj, ktorý zvyhodňuje poskytovaný úver tým, že môže spotrebiteľa uviesť do omylu pri rozhodovaní a porovnávaní iných úverov. Súd prvej inštancie správne ustálil, že Dohody o poskytnutí služby spočívajúce v odklade troch splátok úveru sú súčasťou zmlúv o úvere, priamo na ne odkazujú a z nich vychádzajú, a preto poplatky za služby mali byť zahrnuté do RPMN. Žalovaný síce tvrdil, že uzavretie dohôd nebolo podmienkou pre získanie úveru no odvolací súd mal naopak za to, že v danom prípade existuje nevyhnutná súvislosť medzi úverovými zmluvami a dohodami, keď nevidel dôvod prečo by spotrebiteľ už pri žiadaní úverov mal záujem o služby spočívajúcu v odklade splátok, ktoré pri podpise zmluvy ani nevedel či využije. V konečnom dôsledku v konaní nebolo ani preukázané, či žalobkyňa služby využila. Z kontextu uvedeného je potom zrejmé, že zakomponovaním formulárových dohôd do textu zmlúv o úvere, ktoré žalovaný predložil žalobkyni na podpis pri podpise zmlúv (v rovnaký deň) žalovaný sledoval len svoj záujem a to obísť zahrnutie nákladov do RPMN, tým že v písomnom znení zmlúv „naoko“ oddelil dohody od zmluvného textu tak, aby navodil dojem že ide o samostatnú dohodu. Uvedenie nesprávnej výšky RPMN malo rovnaký následok, ako keby RPMN nebola v zmluvách uvedená vôbec. Absencia tejto podstatnej náležitosti sama o sebe spôsobuje súdom prvej inštancie konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úverov.

8) Súd prvej inštancie vyslovil záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru na základe niekoľkých chýbajúcich obligatórnych náležitostí v zmluvách, pričom absencia čo len jednej z nich (napr. absencia vyššie konštatovanej náležitosti) sankcionovala úver tým spôsobom, že žalobkyňa bola povinná zaplatiť žalovanému zo zmlúv len istinu. Odvolací súd vo vzťahu k námietkam žalovaného dopĺňa, že pokiaľ žalovaný tvrdil, že zmluvy obsahovali náležitosť v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. (dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) dôvodiac, že obsah zmluvy tvoria aj Zmluvné dojednania ako aj Oznámenia veriteľa o schválení úveru, s týmto sa nebolo možné stotožniť. V tejto súvislosti žalovaný okrem iného tvrdil, že údaj o dobe trvania zmluvy vyplýva z čl. 9 ods. 9.1 Zmluvných dojednaní, podľa ktorého zmluva o RÚ sa uzatvára na dobu neurčitú. Odvolací súd vo vzťahu k námietkam žalovaného nesúhlasí s tým, že by dokumenty označené ako Zmluvné dojednania, ktoré boli priložené k predmetným zmluvám (v prípade Zmlúv I. a III. to bola verzia zmluvných dojednaní platná od 01.10.2011 a v prípade Zmluvy II. verzia platná od 01.01.2013) a ktoré mali charakter obchodných podmienok boli v danom prípade výsledkom dohody zmluvných strán, t. j. boli individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal síce spotrebiteľ (žalobkyňa) možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V danom prípade ich formulárový charakter svedčí o tom, že žalobkyňa nijako ich obsah ovplyvňovať nemohla. Vo všeobecnosti platí, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým na to, aby nebolo potrebné do každej zmluvy dávať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nezodpovedá zásade profesionality a poctivosti, ak sa dávajú do nich dojednania, ktoré sú pre uzavretie zmluvy podstatné, z hľadiska informovania spotrebiteľa dôležité, resp. ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, a o ktorých sa predpokladá, že si ich spotrebiteľ nevšimne. Ak takéto podstatné ustanovenia dodávateľ zahrnie do všeobecných obchodných podmienok, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu (nález ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 3512/11 zo dňa 11.11.2013). V zmysle vyššie naznačeného,

podstatné náležitosti zmluvy musia byť dohodnuté priamo v zmluve, nie v obchodných podmienkach, ktorých úlohou je len spresniť a rozvinúť niektoré ustanovenia zmluvy, prípadne upraviť určité technické náležitosti, navyše keď ich obsah žalobkyňa nemohla ovplyvniť. K námietkam žalovaného vo vzťahu k dobe trvania zmluvy odvolací súd uzatvára, že žalovaný nepreukázal platné individuálne dojednanie čo sa týka údaju o dobe trvania zmluvy v spotrebiteľskej zmluve. Pokiaľ žalovaný argumentoval úniovým právom vo vzťahu k absencii údaju o termíne konečnej splatnosti úveru, táto argumentácia vzhľadom na vyššie uvedené nebola spôsobilá privodiť iný záver. Zohľadňujúc princíp procesnej ekonomie sa odvolací súd bližšie nezaoberal ďalšou odvolacou argumentáciou žalovaného vyhodnotiac ju ako nespôsobilú privodiť vo veci iný záver ako ten, že predmetné spotrebiteľské úvery je nutné považovať ako bezúročné a bez poplatkov v dôsledku čoho na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie.

9) Keďže žalobkyňa si úspešne pred súdom uplatnila svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, súd prvej inštancie potom správne ustálil, že v predmetnej veci je má žalobkyňa právo aj na primerané finančné zadosťučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého poslednej vety spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

10) Z dôvodu, že vyššie uvedené ustanovenie nestanovuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia, je na voľnej úvahe súdu, akú výšku primeraného finančného zadosťučinenia určí. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške primeranej náhrady zohľadnil povahu a rozsah porušenia práv žalobkyne, ktorá iniciovala konanie za účelom ochrany svojich majetkových práv vo vzťahu k ekonomicky silnejšiemu subjektu, pričom prihliadol aj na podmienku primeranosti. Skutočnosť, ako neuvedenie obligatórnych náležitostí v zmluvách, nekalý charakter dohôd o poskytnutí odkladu splátok za odplatu a v konečnom dôsledku s tým súvisiaca povinnosť žalovaného zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie sú vo svojom súhrne práve tými okolnosťami, ktoré odôvodňujú priznanie finančného zadosťučinenia a na základe vyhodnotenia ktorých je možné stanovenie jeho výšky 200 eur považovať za akceptovateľné.

11) Na základe takto zistených skutočností je možné konštatovať, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 195 CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a na ktoré v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia riadnym spôsobom uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Tieto zároveň primeraným a dostatočným spôsobom v súlade s ust. § 220 CSP zdôvodnil.

12) Na základe uvedeného preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil, neuznajúc pritom odvolaciu argumentáciu žalovaného, ktorou nebola spochybnená výška priznaného nároku (výrok I.).

13) O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 CSP, nakoľko žalovaný nemal úspech v odvolacom konaní, úspech mala žalobkyňa, a preto má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

14) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).